

Hà Nội, ngày 27 tháng 01 năm 2014

QUYẾT ĐỊNH

Ban hành "Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa cho học sinh, sinh viên trong các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp giai đoạn 2013 – 2016"

BỘ TRƯỞNG BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Căn cứ Nghị định số 32/2008/NĐ-CP ngày 19 tháng 3 năm 2008 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Giáo dục và Đào tạo;

Căn cứ Quyết định số 1142/QĐ-BGDĐT ngày 29 tháng 3 năm 2013 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về kế hoạch công tác phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2013 của ngành giáo dục;

Căn cứ Quyết định số 1141/QĐ-BĐHĐA ngày 29 tháng 3 năm 2013 của Trưởng ban điều hành Đề án nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Công tác học sinh, sinh viên,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa cho học sinh, sinh viên trong các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp giai đoạn 2013 - 2016.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký.

Điều 3. Chánh văn phòng, Vụ trưởng Vụ Công tác học sinh, sinh viên, Thủ trưởng các đơn vị có liên quan thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo; Giám đốc đại học, học viện, Hiệu trưởng trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp; Giám đốc các Sở giáo dục và đào tạo chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để b/c);
- Các Thứ trưởng (để biết);
- Thành viên Ban Đề án 1928 (để biết);
- Như điều 3 (để t/h);
- Website của Bộ GD&ĐT;
- Lưu: VT, Vụ CTHSSV.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Đã ký

Phạm Mạnh Hùng

CHƯƠNG TRÌNH

Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa cho học sinh, sinh viên trong các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp giai đoạn 2013 - 2016

(Ban hành kèm theo Quyết định số 366/QĐ-BGDĐT ngày 27 tháng 01 năm 2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)

I. Mục tiêu của Chương trình

1. Mục tiêu chung

- Phổ biến, giáo dục Pháp luật cho học sinh, sinh viên (sau đây gọi tắt là HSSV) thông qua hoạt động ngoại khóa nhằm nâng cao chất lượng và bổ sung kịp thời cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong chương trình chính khóa cho HSSV;
- Phổ biến, giáo dục thường xuyên và cập nhật kịp thời các kiến thức và quy định pháp luật của Nhà nước phù hợp với từng trình độ HSSV;
- Góp phần nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cho HSSV trong nhà trường. Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về ý thức chấp hành pháp luật của HSSV trong toàn ngành giáo dục, biết thực hiện đúng, đủ quyền lợi và nghĩa vụ của mình;
- Đảm bảo sự thống nhất, đồng bộ với chương trình giáo dục pháp luật chính khóa, từng bước chuẩn hóa các hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua các hoạt động ngoại khóa cho HSSV.

2. Mục tiêu cụ thể

Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa cho HSSV đến năm 2016 đạt được các mục tiêu cụ thể sau:

- Triển khai, tổ chức thực hiện có hiệu quả, thiết thực, bám sát các nhiệm vụ trọng tâm của ngành giáo dục trong giai đoạn mới và kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định số 1928/QĐ-TTg ngày 20 tháng 11 năm 2009 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án “Nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong nhà trường” (Đề án 1928), bám sát nội dung chương trình giáo dục pháp luật chính khóa trong giai đoạn 2013 – 2016;

- 98% HSSV được tuyên truyền, phổ biến và giáo dục pháp luật chung và các văn bản pháp luật chuyên ngành có liên quan đến từng nhóm HSSV theo các địa bàn và đối tượng khác nhau thông qua các hoạt động ngoại khóa;

- 100% HSSV được trang bị kiến thức pháp luật, nắm rõ các văn bản luật, các quy định, quy chế của Bộ Giáo dục và Đào tạo, các nội quy, quy định của Nhà trường và của chính quyền địa phương;

- 100% văn bản pháp luật liên quan trực tiếp đến nghĩa vụ và quyền lợi của HSSV và được tuyên truyền bằng các hình thức phù hợp, nhẹ nhàng, không khô cứng.

II. Yêu cầu

1. Giáo dục pháp luật ngoại khóa là một phần không thể thiếu được của công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong các nhà trường. Nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa cần bám sát nhiệm vụ trọng tâm của ngành giáo dục, bám sát Kế hoạch triển khai thực hiện Đề án 1928 của giai đoạn 2013 - 2016 và thống nhất với chương trình giáo dục pháp luật chính khóa;

2. Việc tổ chức, phổ biến và giáo dục pháp luật ngoại khóa cho HSSV phải được tiến hành nghiêm túc, hình thức tổ chức phong phú, hấp dẫn, sáng tạo, đạt hiệu quả giáo dục cao;

3. Phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa phải đảm bảo vừa phổ biến, cung cấp kiến thức pháp luật, vừa giáo dục, thu hút, vận động chấp hành pháp luật nhằm không ngừng nâng cao ý thức chấp hành pháp luật trong HSSV;

4. Đầu tư hợp lý, hiệu quả các phương tiện, điều kiện phục vụ cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và các hình thức hoạt động sáng tạo nhằm giúp HSSV vận dụng, thực hiện theo pháp luật trong cuộc sống một cách nhẹ nhàng, thiết thực, linh hoạt và phù hợp, huy động được các nguồn lực của cộng đồng, các tổ chức nước ngoài, các doanh nghiệp, doanh nhân tham gia vào công tác phổ biến, giáo dục pháp luật.

III. Nội dung chủ yếu

Nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua các hoạt động ngoại khóa được lựa chọn, triển khai phù hợp với từng đối tượng, địa bàn dân cư và văn hóa vùng miền.

- Quán triệt nội dung Nghị quyết của Đảng trong tình hình hiện nay; quán triệt phương hướng nhiệm vụ của Đảng bộ trong từng cơ sở, liên hệ với các nội dung

ngành giáo dục, gắn với từng địa phương và cả nước đang triển khai; quán triệt những văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến Quốc hội, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và các cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành khác; các thông tin định hướng chống hoạt động “*diễn biến hòa bình*” của các thế lực thù địch; thông tin về tình hình kinh tế, chính trị, xã hội của thế giới, của đất nước và của địa phương;

- Phổ biến, giáo dục những nội dung cần thiết liên quan tới người học được đề cập trong Luật Giáo dục năm 2005 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục năm 2009; Luật Giáo dục Đại học năm 2012; các nội dung, yêu cầu trong đào tạo theo tín chỉ và học tập đáp ứng nhu cầu của xã hội; các quy chế, quy định liên quan trong công tác đào tạo, công tác HSSV của Bộ Giáo dục và Đào tạo và các nội quy, quy chế trong nhà trường quy định; thông tin liên quan đến chủ trương tín dụng, chính sách cho HSSV; một số nội dung công tác trọng tâm của năm học; các quy định của ngành giáo dục, các quy định của Pháp luật liên quan đến chuyên ngành học của HSSV, giúp HSSV hiểu và nắm rõ quyền và nghĩa vụ công dân HSSV trong nhà trường;

- Phổ biến, giáo dục những văn bản pháp luật quan trọng như: Luật Thanh niên; Luật giao thông đường bộ; an ninh trật tự; Pháp luật về cư trú; pháp luật về lao động và việc làm; Luật hôn nhân và gia đình; Luật phòng chống tội phạm và các tệ nạn xã hội, phòng chống ma túy và tệ nạn mại dâm; Luật phòng, chống tham nhũng; giáo dục giới tính và phòng chống HIV/AIDS, chống kỳ thị, phân biệt; biện pháp chăm sóc sức khỏe vị thành niên; các hiểu biết nhất định về phòng, chống, giảm nhẹ thiên tai, biến đổi khí hậu, tiết kiệm năng lượng; Luật bảo vệ môi trường, Luật lao động và an toàn lao động; Luật Phòng cháy chữa cháy; các quy định pháp luật có liên quan đến nếp sống văn minh đô thị và quy định của chính quyền địa phương đối với HSSV cư trú trong địa bàn. Công tác đảm bảo an ninh, trật tự trong trường học;

- Tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; giáo dục chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp và đạo đức công dân cho HSSV phù hợp ngành đào tạo và gắn với trách nhiệm của HSSV trong giai đoạn hiện nay;

- Phổ biến các nội dung Luật Biển về chủ quyền biển, đảo và chiến lược biển của Việt Nam.

IV. Hình thức, phương pháp thực hiện Chương trình

Tùy từng đối tượng , điều kiện cụ thể của từng đơn vị, địa phương để việc phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua hoạt động ngoại khóa phù hợp và hiệu quả. Song, việc thực hiện vẫn trên cơ sở những nguyên tắc chung và bằng các hình thức, phương pháp chủ yếu sau đây:

1. Hình thức

Đa dạng hóa các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật với các nội dung khác nhau như:

- Tuyên truyền miệng: Thực hiện tốt Chỉ thị số 17-CT/TW ngày 15 tháng 10 năm 2007 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền miệng trong tình hình mới, đặc biệt chú trọng công tác tuyên truyền miệng về pháp luật cho từng đối tượng HSSV. Kết hợp, lồng ghép tuyên truyền miệng với các hình thức khác như: trợ giúp pháp lý lưu động, giao lưu, sân khấu hóa, văn hóa văn nghệ ...;

- Biên soạn và phát hành tài liệu tuyên truyền: Từng đơn vị biên soạn và phát hành tài liệu tuyên truyền pháp luật bằng nhiều hình thức phong phú, đa dạng phù hợp với nội dung, đối tượng tuyên truyền: sách hỏi đáp pháp luật (thu thập câu hỏi từ chính HSSV trong nhà trường), sổ tay pháp luật, cẩm nang pháp luật, đĩa CD, VCD, DVD (đĩa văn bản hoặc hình ảnh tuyên truyền việc thực hiện pháp luật...), tờ gấp, tờ tin, panô, áp phích tuyên truyền... Tài liệu phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa trong các nhà trường nên biên soạn ngắn gọn, dễ nhớ, dễ hiểu, hình thức và nội dung sinh động, phong phú, có hình ảnh minh họa sinh động (yêu cầu HSSV thu thập nội dung, thông tin, hình ảnh theo chủ đề, tìm kiếm trên mạng thông tin hay sử dụng bằng chính những hình ảnh thực hiện pháp luật của HSSV hàng ngày trong Nhà trường, xây dựng tinh thần phê và tự phê trước những hình ảnh đó...);

- Phổ biến giáo dục pháp luật thông qua tư vấn, trợ giúp pháp lý và hòa giải cơ sở: Phát triển các loại hình tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý trực tiếp, xây dựng phòng tâm vấn, hỗ trợ pháp lý hoặc trên các phương tiện truyền thông; kết hợp phổ biến, giáo dục pháp luật với trợ giúp pháp lý lưu động cho các HSSV được trợ giúp; tăng cường hình thức trả lời, giải đáp, tư vấn của cơ quan nhà nước đối với những thắc mắc về pháp luật, về quyền lợi và nghĩa vụ của HSSV bằng nhiều hình thức. Gắn kết việc tuyên truyền pháp luật với công tác hòa giải qua việc phát huy vai trò

của các hòa giải viên, thực hiện hòa giải kết hợp với tuyên truyền, phổ biến pháp luật;

- Phổ biến pháp luật trên các phương tiện truyền thông: Xây dựng trang thông tin điện tử (website) phổ biến, giáo dục pháp luật của thành phố, địa phương và của ngành; Nhà trường xây dựng các phòng phát thanh thực hiện cập nhật, phát thanh thường xuyên các thông tin pháp luật mới, gần gũi, thiết thực; tổ chức đưa tin về pháp luật, các chuyên đề, chuyên mục pháp luật phù hợp với chương trình đào tạo về giáo dục công dân, môn học pháp luật của từng đơn vị và dành thời lượng phù hợp cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trên bản tin, website của nhà trường và trong chương trình phát thanh nội bộ, thử nghiệm hình thức xây dựng trang thông tin điện tử cung cấp các văn bản pháp luật phù hợp với đối tượng, thời điểm, nhu cầu...miễn phí, trang giải đáp pháp luật trên website, qua thư điện tử của nhà trường, khoa...;

- Sử dụng kết hợp nhiều hình thức, biện pháp tuyên truyền khác như tổ chức báo cáo chuyên đề về pháp luật, phát huy hiệu quả các hình thức thi viết, vẽ tranh, thi qua hình thức sân khấu hóa những tình huống pháp luật, thi tìm hiểu pháp luật truyền hình tương tác, trên internet, xem phim tư liệu; xây dựng các tác phẩm điện ảnh, sân khấu, mở trại sáng tác văn học về đề tài pháp luật; đổi mới và đa dạng hóa các hình thức thi tìm hiểu pháp Luật, các cuộc giao lưu, sinh hoạt văn hóa, văn nghệ có lồng ghép nội dung giáo dục pháp luật; phát động nếp sống có “văn hóa pháp luật” trong nhà trường, hội thảo, tọa đàm chuyên đề pháp luật; xây dựng và quảng bá tủ sách pháp luật; tổ chức ngày hội giới thiệu sách, tạp chí, báo và các văn bản quy phạm pháp luật, xây dựng phong trào “đọc” sách “Pháp luật” sâu rộng trong HSSV bằng nhiều hình thức; xây dựng các câu lạc bộ “Tuổi trẻ với pháp luật”; tổ chức cho HSSV xem các phiên tòa xử mẫu tại tòa án địa phương, trên truyền hình Việt Nam, phiên tòa xét xử lưu động...;

- Phát triển mạnh mẽ, tuyên truyền các hình thức tư vấn và phổ biến, giáo dục và cung cấp văn bản pháp luật thông qua mạng xã hội, các trang tìm kiếm nổi tiếng;

- Sử dụng mạnh các hoạt động thực thi pháp luật của địa phương, cơ quan ban ngành trong địa phương, trong cuộc sống xung quanh HSSV đang diễn ra hàng ngày (truy tố, xét xử, kiện tụng, tranh chấp, trốn thuế, tham nhũng, vi phạm luật lệ an toàn giao thông, vi phạm các tệ nạn xã hội, an ninh trật tự...).

2. Phương pháp

- Tổ chức phổ biến, giáo dục pháp luật lồng ghép vào các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao, các buổi nói chuyện chuyên đề, seminar, các hội thi do nhà trường tổ chức;

- Phổ biến, giáo dục pháp luật cho HSSV thông qua “Tuần sinh hoạt công dân – HSSV đầu khóa, đầu năm học”;

- Xây dựng các chuyên đề phổ biến, giáo dục pháp luật theo từng tuần, tháng, quý hành động trong năm cho phù hợp chương trình chính khóa và các chủ đề, chuyên đề trọng tâm trong nhà trường;

- Phối hợp với các tổ chức đoàn thể trong nhà trường, chính quyền và các tổ chức đoàn thể của địa phương, gia đình HSSV tổ chức các hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật thông qua các hoạt động ngoại khóa.

V. Phạm vi áp dụng

Chương trình áp dụng đối với tất cả HSSV trong các đại học, học viện, trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp giai đoạn 2013 – 2016

VI. Kinh phí thực hiện

1. Kinh phí thực hiện Chương trình nằm trong ngân sách hàng năm cho các nhà trường thực hiện chi cho công tác giáo dục pháp luật theo phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành và huy động từ sự đóng góp tự nguyện của các tổ chức, cá nhân ở trong và ngoài nước theo quy định của pháp luật.

2. Theo sự phân cấp, các đơn vị thực hiện có trách nhiệm tham mưu, đề xuất kế hoạch, nội dung, hình thức kèm theo kinh phí thực hiện và đảm bảo kinh phí đó phải được quản lý, sử dụng có hiệu quả, đúng pháp luật.

VII. Tổ chức thực hiện

1. Vụ Công tác học sinh sinh viên - Bộ Giáo dục và Đào tạo

Vụ Công tác học sinh sinh viên chịu trách nhiệm thực hiện một số công việc sau:

- Chỉ đạo, hướng dẫn, đôn đốc, giám sát, kiểm tra, đánh giá các nhà trường trong việc triển khai, tổ chức thực hiện Chương trình đề ra;

- Hàng năm, xây dựng kế hoạch và tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ phụ trách công tác giáo dục pháp luật ngoại khóa cho HSSV

tại các đại học, học viện, trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp, xây dựng các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn công tác này phù hợp, kịp thời, hiệu quả;

- Chủ trì tổ chức các cuộc thi về giáo dục pháp luật ngoại khóa trong HSSV.

2. Các đại học, học viện, trường đại học, cao đẳng và trung cấp chuyên nghiệp

- Các nhà trường có nhiệm vụ xác định chương trình, cụ thể hóa, xây dựng lộ trình, kế hoạch phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa cho HSSV từng năm và giai đoạn của đơn vị; triển khai, chỉ đạo phân cấp thực hiện theo yêu cầu của chương trình đề ra, thực hiện tổ chức có hiệu quả giáo dục ý thức chấp hành pháp luật và trang bị kiến thức pháp luật cơ bản, cần thiết cho HSSV;

- Các nhà trường tiến hành kiểm tra, sơ kết, đánh giá tình hình, kết quả thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật hàng quý, hàng năm, báo cáo tình hình triển khai công tác về Bộ Giáo dục và Đào tạo định kỳ tháng 6 và tháng 12 hàng năm;

- Phối hợp với chính quyền địa phương trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đáp ứng yêu cầu đổi mới, phát triển đất nước theo sự chỉ đạo, hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo và Ban điều hành đề án 1928;

- Nghiên cứu đưa ra các quy định về chính sách hỗ trợ cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, hòa giải viên và cán bộ làm công tác phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa; phê duyệt dự toán kinh phí và bảo đảm nguồn kinh phí chi cho hoạt động này phù hợp với quy định hiện hành.

3. Các sở giáo dục và đào tạo

- Cụ thể hóa, biên soạn, xây dựng lộ trình, kế hoạch triển khai, chỉ đạo các trường Trung cấp chuyên nghiệp trong phạm vi mình quản lý thực hiện theo yêu cầu của chương trình đề ra;

- Tiến hành kiểm tra, sơ kết, đánh giá tình hình, kết quả thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật hàng quý, hàng năm, báo cáo tình hình triển khai công tác về Bộ Giáo dục và Đào tạo định kỳ tháng 6 và tháng 12 hàng năm;

- Phối hợp với chính quyền địa phương trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật đáp ứng yêu cầu đổi mới, phát triển đất nước theo sự triển khai và hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo và Ban điều hành đề án 1928;

- Xây dựng chính sách hỗ trợ cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, hòa giải viên và cán bộ làm công tác phổ biến, giáo dục pháp luật ngoại khóa; Bảo đảm nguồn kinh phí chi cho hoạt động này phù hợp, hiệu quả.

KT. BỘ TRƯỞNG

THỨ TRƯỞNG

Đã kí

Phạm Mạnh Hùng